

Toelichting op uitvoeringsprogramma's OD's

(Bijlage bij registratienummer 1728950/1729000)

De omgevingsdiensten voeren namens en in opdracht van ons college taken uit voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). In deze toelichting en met de bijlagen informeren wij u over de taken die zij in 2022 voor ons uitvoeren en de (financiële) afspraken die wij daarover hebben gemaakt.

Inleiding

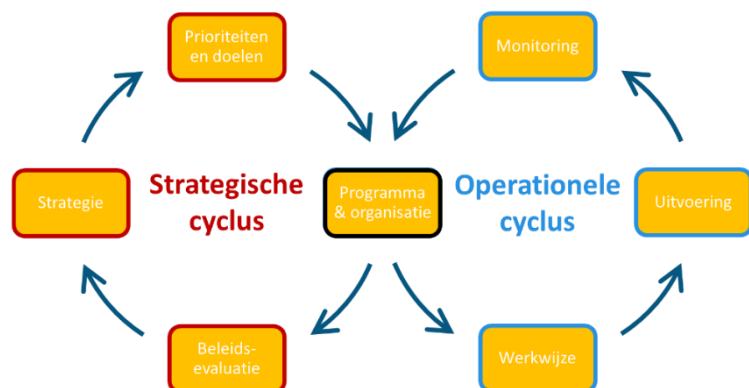
De vier omgevingsdiensten die actief zijn in Noord-Holland¹ borgen de basiskwaliteit van onze leefomgeving. Dit doen zij door het uitvoeren van VTH-taken op basis van de wet en onze Omgevingsverordening. In aanvulling daarop dragen zij bij aan het op een hoog peil houden van de leefomgevingskwaliteit. Dit wordt onder meer bereikt door met behulp van de aanwezige kennis en expertise bij de omgevingsdiensten het beleid van de provincie te monitoren, te analyseren, aan te passen en te ontwikkelen.

De omgevingsdiensten doen dit binnen het door ons college vastgestelde uitvoerings- en handhavingsbeleid. Daarin is per omgevingsdienst vastgelegd welke prioriteiten, doelstellingen, strategie en werkwijze worden gevolgd. Dit beleid is afgestemd met de deelnemende gemeenten. In lijn met dit uitvoerings- en handhavingsbeleid stellen we jaarlijks een uitvoeringsprogramma vast. Hierin staat welke activiteiten de omgevingsdiensten het komende jaar zullen uitvoeren. Wij hebben deze programma's in onze vergadering van 7 december 2021 vastgesteld en sturen ze als bijlagen bij deze brief.

Met de omgevingsdiensten hebben we afspraken gemaakt over de middelen die nodig zijn om de gestelde doelen te bereiken en de vastgestelde activiteiten uit te voeren. Deze middelen zijn opgenomen in de begroting voor 2022. De gemaakte afspraken sturen we ook als bijlagen.

Gedurende 2022 monitoren en bewaken we de resultaten en de voortgang van de uitvoering van het uitvoeringsprogramma's. Wij rapporteren u hierover jaarlijks via het Jaarverslag VTH.

Deze hele cyclus, die begint bij het opstellen van beleid en via de uitvoering uiteindelijk leidt tot het bijstellen van het beleid, wordt ook wel BIG-8 genoemd. Het bestaat namelijk uit een beleidsvormende (strategische) cyclus en een uitvoerende (operationele) cyclus.

¹ De Omgevingsdiensten Noordzeekanaalgebied (OD NZKG), Noord-Holland Noord (OD NHN), IJmond (ODIJ) en Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV).

Toelichting op uitvoeringsprogramma's OD's

(Bijlage bij registratienummer 1728950/1729000)

De beleidscyclus (BIG-8 VTH)

De hele beleidscyclus bestaat uit zes procescriteria:

1. het uitvoerings- en handhavingsbeleid;
2. het uitvoeringsprogramma;
3. de uitvoeringsorganisatie;
4. het borgen van de middelen;
5. monitoring van de voortgang;
6. rapportage over de inspanningen.

Als bijlagen zenden wij u de **uitvoeringsprogramma's**, als bedoeld onder punt 2, van de Noord-Hollandse Omgevingsdiensten toe. In deze programma's wordt een relatie gelegd met het uitvoerings- en handhavingsbeleid (punt 1). De organisatie van de omgevingsdiensten is zo ingericht dat het uitvoeringsprogramma goed kan worden uitgevoerd (punt 3). Dit wordt geborgd door onze deelname aan de besturen van de omgevingsdiensten en door de mandaatregelingen. In de begroting van en de **dienstverlenings- of uitvoeringsovereenkomsten** met de omgevingsdiensten, worden de benodigde en beschikbare financiële en personele middelen (punt 4) opgenomen voor de uitvoeringsprogramma's. Gedurende het jaar worden de inspanningen voor het uitvoeringsprogramma gemonitord (punt 5). De rapportage van de monitoring (punt 6) wordt meegedeeld aan uw Staten in het jaar volgend op het jaar waar het uitvoeringsprogramma betrekking op heeft.

VTH-taken bij de Omgevingsdiensten

De provincie heeft bij elke omgevingsdienst de VTH-taken op het gebied van bodem belegd voor hun regio. Naast deze taken heeft de provincie verschillende plustaken aan de omgevingsdiensten gemandateerd voor het gehele provinciale grondgebied. In onderstaande tabel vindt u een overzicht van de taken per omgevingsdienst.

In de uitvoeringsprogramma's zijn per taakveld de activiteiten weergegeven die in 2022 worden uitgevoerd. Hieronder gaan we per omgevingsdienst in op de bijzonderheden.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) voert voor provincie Noord-Holland de VTH-taken uit bij de zwaardere en risicovolle bedrijven die onder het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) en de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) vallen. Daarnaast voert de OD NZKG taken uit op het gebied van de bodem (spoedlocaties, sanering, toepassing en ketens), Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens (ontheffingen helikoptervluchten), Vuurwerkbesluit (ontbrandings-toestemmingen), ontgrondingen en de Waterwet (o.a. bodemenergiesystemen).

De door het college vastgestelde uitvoeringsprogramma geeft aan welke van de voorgenomen activiteiten de provincie het komende jaar uitvoert of door de OD NZKG doet uitvoeren. Dit uitvoeringsprogramma 2022 maakt integraal onderdeel uit van de Uitvoeringsovereenkomst (als bijlage B) en vormt een uitwerking van de meerjarige Uitvoeringsovereenkomst (UVO) 2017-2020

Toelichting op uitvoeringsprogramma's OD's

(Bijlage bij registratienummer 1728950/1729000)

tussen de provincie en de OD NZKG. De UVO 2017-2020 wordt nogmaals met één jaar verlengd met de Actualisatie 2022.

De kosten voor de Actualisatie 2022 met de OD NZKG bedragen € 18.787.461. Dit is inclusief de jaarbijdrage 2022 van het uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 – 2022, zoals vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 17 november 2020 (1514777/1536824). Voor 2022 is hiervoor €1.037.500 opgenomen.

Het bedrag van UVO2021 is geïndexeerd en ten opzichte van 2021 worden extra middelen besteed (€ 68.000) aan energiebesparing bij bedrijven, zoals besloten op 23 november (1665069/1736869).

De OD NZKG rapporteert halfjaarlijks over de voortgang op het uitvoeringsprogramma en de Uitvoeringsovereenkomst. Maandelijks vinden voortgangsgesprekken plaats waarin de dossiers op inhoud en urenbesteding worden gemonitord. Op uitvoeringsniveau gelden diverse werkafspraken over de wijze waarop de provincie Noord-Holland en de OD NZKG met elkaar samenwerken en hoe we elkaar informeren. Op 7 december 2021 hebben we een informatieprotocol vastgesteld dat we met uw Staten willen bespreken.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) voert voor de provincie taken uit op onder andere het gebied van bodem, zwemwater, wegen/vaarwegen en de Wet natuurbescherming waaronder stikstof.

Op 29 juni 2020 hebben uw Staten – via de Kaderbrief 2021 – extra middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en stikstof. Dit besluit is verwerkt in de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2022 tussen de provincie en de OD NHN en het uitvoeringsprogramma 2022 van de OD NHN. De kosten voor de DVO en het uitvoeringsprogramma 2021 bedragen € 8.782.300.

In de Kaderbrief 2021 is een bedrag van €646.000 per jaar vrijgemaakt vanaf 2020 tot en met 2022 voor de uitvoering van de extra taken op het gebied van stikstof. Begin 2022 bekijken wij hoeveel extra budget nodig is voor de jaren 2023 en verder.

Vanaf 2022 heft de provincie leges op het verlenen van stikstofvergunningen. In de reserve VTH-plustaken heeft de OD NHN nog middelen beschikbaar om in 2022 voormalig PAS-meldingen te legaliseren. De ontwikkelingen op het gebied van stikstof en het legalisatieproject PAS-meldingen worden nauwgezet gevolgd in overleg met OD NHN. Als extra inzet benodigd is voor de uitvoering van het legalisatieproject wordt u hierover via de reguliere planning en control momenten geïnformeerd.

De huidige DVO loopt af op 31 december 2021. Het Afsprakenkader maakt integraal onderdeel uit van de DVO. In dit Afsprakenkader hebben de provincie en de OD NHN vastgelegd hoe partijen op bepaalde onderwerpen met elkaar samenwerken. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt wie wat

Toelichting op uitvoeringsprogramma's OD's

(Bijlage bij registratienummer 1728950/1729000)

doet en wat partijen van elkaar verwachten. In de DVO is ook een bepaling opgenomen dat als tijdens de looptijd van deze DVO de Omgevingswet in werking treedt, partijen de DVO aanpassen.

Omgevingsdienst IJmond

De Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) voert de VTH-taken uit voor vijf niet complexe inrichtingen. Daarnaast voert ODIJ bodemtaken uit. De voorgenomen activiteiten in het uitvoeringsprogramma 2022 wijken niet structureel af van de activiteiten zoals die door de ODIJ in 2021 zijn uitgevoerd in opdracht van Gedeputeerde Staten.

De kosten voor het Afsprakenkader en het uitvoeringsprogramma 2022 met de ODIJ bedragen € 1.061.937.

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek

De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) voert voor de provincie alleen bodemtaken uit. De voorgenomen activiteiten in het uitvoeringsprogramma 2022 wijken niet structureel af van de activiteiten zoals die door de OFGV in 2021 zijn uitgevoerd in opdracht van Gedeputeerde Staten.

De kosten voor het uitvoeringsprogramma 2021 met de OFGV bedragen € 565.636.

Omgevingsdienst overstijgend

Er is een aantal ontwikkelingen en onzekerheden dat het komend jaar van invloed kan zijn op de taakuitvoering door de omgevingsdiensten.

Omgevingswet

De (financiële) gevolgen van de invoering van de Omgevingswet, naar verwachting op 1 juli 2022, worden steeds duidelijker, maar zijn nog onvoldoende duidelijk om een op een te vertalen in de uitvoeringsprogramma's en overeenkomsten met de omgevingsdiensten. De voornoemde bedragen en taken zijn dan ook zónder de effecten van de invoering van de Omgevingswet.

Tata Steel

De intensiteit rondom Tata Steel – en daarmee de VTH-inzet – blijft onverminderd groot. Zo betekent de aankondiging van Tata Steel om zijn productieproces te verduurzamen door inzet van waterstof dat de OD NZKG meer deskundigheid moet ontwikkelen/aantrekken op dit gebied. En de wens om scherp(er) te vergunnen kost extra capaciteit voor vergunningverlening. De vraag vanuit de omgeving zorgt voor extra capaciteit voor toezicht en handhaving. De extra middelen voor het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 – 2022 lopen volgend jaar af. In de Kaderbrief 2023 worden structurele middelen aangevraagd voor VTH-taken bij Tata Steel voor 2023 en verder.

Scherp(er) vergunnen

De uitstoot van schadelijke stoffen door de industrie is de laatste decennia sterk afgenomen, maar lijkt zich sinds 2010 te stabiliseren. Toch is de industrie nog altijd verantwoordelijk voor

Toelichting op uitvoeringsprogramma's OD's

(Bijlage bij registratienummer 1728950/1729000)

10% van de gezondheidsproblemen die wordt veroorzaakt door luchtvervuiling (binnenlandse bronnen). Als er de komende jaren geen aanvullende emissiebeperkende maatregelen worden genomen zal de bijdrage van de industrie aan de gezondheidsschade met 2% toenemen. In het Schone Lucht Akkoord (SLA, 1310610/1310640) zijn daarom tien maatregelen voor de industrie opgenomen en is als doel gesteld de uitstoot en groei verder te ontkoppelen en een continue daling van emissies naar de lucht te realiseren. Een van de tien SLA-maatregelen voor de industrie is dat partijen die het SLA hebben ondertekend afspreken dat in nieuwe of geactualiseerde vergunningen die vanaf 2021 worden afgegeven, emissiegrenswaarden staan die zo dicht mogelijk aan de onderkant van de BBT-bandbreedte liggen (zo weinig mogelijk uitstoot = scherp vergunnen).

Zeer zorgwekkende stoffen

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu omdat ze bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, de voortplanting belemmeren of zich in de voedselketen ophopen. De omgevingsdiensten hebben namens de provincie in 2021 de uitstoot van ZZS door provinciale bedrijven (exclusief de afvalbedrijven) geïnventariseerd. De afvalbedrijven worden op een later moment gedaan. Hiervoor zijn we in overleg met het Rijk.

Op basis van deze inventarisatie dienen bedrijven vermijdings- en reductieplannen op te stellen. De omgevingsdiensten moeten de plannen in 2022 en verder beoordelen.

Uitvoering bodemtaken 2022

Landelijk wordt door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen (UvW) gewerkt aan bestuurlijke afspraken bodem voor de periode 2022-2030. De bestuurlijke afspraken omvatten het continueren van de samenwerking, de vervolgaanpak herstelmaatregelen bodem, kennisontwikkeling en -deling, robuuste uitvoering, het financiële kader en *governance*, monitoring en evaluatie.

Een belangrijk onderdeel van deze bodemafspraken is de financiering van de apparaatskosten. Deze afspraken worden op dit moment verder uitgewerkt met de betrokken partijen. We informeren u daarover op het moment dat deze afspraken zijn bekrachtigd.

Context bodemafspraken

Met de invoering van de Omgevingswet, naar verwachting op 1 juli 2022, verschuiven de bodemtaken gedeeltelijk naar gemeenten. De provincie blijft onder de Omgevingswet het bevoegd gezag voor de situaties die onder het overgangsrecht vallen, grondwaterverontreinigingen en bodem op complexe bedrijventerreinen. Samen met de gemeenten in onze provincie en de omgevingsdiensten werken wij aan een soepele overdracht van de bodemtaken de zogenaamde 'warme overdracht'.

Toelichting op uitvoeringsprogramma's OD's

(Bijlage bij registratienummer 1728950/1729000)

Financiering bodemtaken 2022

Financieel is 2022 een bijzonder jaar, met een wijziging in wetgeving en herverdeling van bevoegd gezag taken halverwege het jaar voor bodem. Gemeenten hebben hun begrotingen voor 2022 reeds vastgesteld. Landelijk zijn de bodemafspraken 2022-2030 nog in bewerking. Vooruitlopend op de landelijke afspraken bodem 2022-2030 hebben we besloten de bijdrage aan de omgevingsdiensten voor de uitvoering van de bodemtaken in 2022 te continueren op basis van de bijdrage 2021. Dit doen we om recht te doen aan het principe van betrouwbaar opdrachtgeverschap, het noodzakelijke kwaliteitsniveau te kunnen garanderen en om de onrust over de bekostiging van de bodemtaken bij de omgevingsdiensten voor het kunnen continueren van hun werkzaamheden in 2022 weg te nemen.

De uitgaven voor uitvoering van provinciale bodemtaken door de omgevingsdiensten in Noord-Holland bedraagt € 3,5 miljoen per jaar. In de voorliggende DVO/UVO voor de omgevingsdiensten wordt uitgegaan van een vergoeding voor 2022 gelijk aan 2021. Het betreft een eenmalig uitgangspunt voor uitvoering bodemtaken in 2022. Met deze wijze van financiering vanuit de provincie krijgen alle omgevingsdiensten de zekerheid dat de werkzaamheden voor bodemtaken in 2022 zijn gegarandeerd. Wel zullen we ze vragen om de bodemtaken te monitoren zodat duidelijk wordt wat de verdeling is tussen de provinciale en gemeentelijke taken en wat de verschuiving hierin is ten gevolge van de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Op deze wijze kunnen we ook komend jaar sturing geven aan de aanpak van ernstige bodemverontreiniging, diffuse verontreiniging, nieuwe verontreinigingen en gebiedsgericht grondwaterbeheer. En wordt de robuuste uitvoering van de bodemtaken voor 2022 in zijn geheel gewaarborgd. Ook krijgen we zicht op de verdeling van de taken onder de Omgevingswet door adequate monitoring, zodat we de omvang van de provinciale bodemtaken onder de omgevingswet goed in beeld hebben ten behoeve van het bepalen van een vergoeding voor 2023 en verder.